

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič 2.— Din, do 100 petič 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popusti po dogovoru. Inzeratni davki posebej.

Slovenski Narod veča letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravišтво: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2134.

Današnja seja Narodne skupščine

Zahvala grškega parlamenta za sočustvovanje in podporo Jugoslavije. — Neznosen režim občinskih komisarjev v Vojvodini. — Zakonito izvoljeni občinski odbori ne morejo dobiti vodstva občin.

— Beograd, 2. maja. Narodna skupščina je imela včeraj dopoldne sejo, na kateri je razpravljala o nekaterih manj važnih zakonskih predlogih, ki jih je vlada predložila že pred velikonočnimi počitnicami in o katerih so razpravljali skupščinski odbori med počitnicami. Tako je bil na včerajšnji seji med drugimi sprejet zakon o kmetijskih seliščih, ki je v zvezi z agrarnim vprašanjem v Bosni in Hercegovini. Nadalje je bil sprejet zakon o nezdružljivosti advokature in notarjstva v Hrvatski in Slavoniji. Med važnejšimi je tudi zakon o ustroju šumarske službe v področju ministrstva za šume in rudnike. Končno je skupščina rešila razne prošnje in pritožbe, na kar je bila včerajšnja seja zaključena.

Današnja seja Narodne skupščine je pričela šele ob 11.

Zahvala grškega parlamenta

Po odobrenem zapisniku je predsednik prečital brzojavko predsednika grškega parlamenta Sofulisa, ki se glasi:

«O priliki žalostne katastrofe, ki je uničila najnaprednejši del Grčije, je izrazil vseh brzojavni izraz simpatij iskreno hvaležnost. Sočustvovanje velikega in herojskega naroda SHS, izraženo tako globoko in tako svečano, je globoko dirnilo ves grški narod in bo še bolj utrdilo medsebojno prijateljsko odnose. Kot tolačec vsega grškega naroda se vam v imenu grškega parlamenta najtopleje zahvaljujem in želim vašemu bratskemu narodu napredek in blagostanje.»

Gaženje občinske avtonomije v Vojvodini

Nato je prišel v razpravo nujni predlog poslanca Dimitrija Vujića glede

de občinskih samouprav v Vojvodini. Kakor znano, so bile v Vojvodini pred par meseci občinske volitve, pri katerih so radikali skoraj popolnoma propadli. Da bi lahko imeli še nadalje občine v svojih rokah in preko občinskih komisarjev pritiskali na volilce, skušajo sedaj ovirati prevzem občin po novoizvoljenih občinskih odbori. Posl. Vujić zahteva v svojem predlogu, naj izda vlada podrejenim organom potrebna navodila, da takoj vzpostavijo novoizvoljene občinske odbore, katerim naj občinski komisariji izročijo vse svoje arhive.

V utemeljitvi svojega predloga je posl. Vujić obširno slikal položaj v Vojvodini, češ da je slaba in koruptna uprava to našo najbogatejšo pokrajino tako upropastila, da ljudstvo, ki je živelo nekoč v blagostanju, danes strada. Mesto, da bi vlada skušala ublažiti vladajočo gospodarsko krizo, se briga zgolj za svoje strankarske interese. Zavedajoč se, da narod v tako vladno nima zaupanja, ga hoče vlada strahovati potom komisarjev. Navedel je nato celo vrsto zlorab in korupcijskih afer, ki so jih zagrešili občinski komisariji, ter zahteval, naj vlada vzpostavi v Vojvodini zakonito stanje in izroči občine zakonito izvoljenim občinskim odborom.

Za poslanca SDS dr. Dragičević, ki se je pridružil izvajanjem predgovornika in tudi s svoje strani navedel številne slučaje zlorab in korupcije, ki so jih zagrešili občinski komisariji kot eksponenti vlade in radikalne stranke. Nato je povzel besedo g. Stepan Radić, ki ob 13.30 še govori.

Na dnevnem redu današnje seje sta še zakona o konvenciji za zaščito industrijske svojine in o mednarodni registraciji tovarniških znamk.

Pred odločitvijo v radikalskem klubu

Danes popoldne se bo vrnila seja radikalskega kluba, na kateri nameravajo nezadovoljnejši nastopiti proti Vukičeviću. — Brez-uspešno posredovanje Ace Stanojevića.

— Beograd, 2. maja. Za danes popoldne ob 5. je po dolgem času sklicana seja radikalskega poslanskega kluba. Za to sejo vlada v vseh političnih krogih veliko zanimanje, ker se pričakuje, da bo prišlo do ostrega nastopa med Vukičevićem in radikalskimi nezadovoljnejši.

Kakor znano, je radikalski glavni odbor izdelal obširno spomenico, v kateri obtožuje vlado g. Vukičevića, da dela proti interesom stranke in države. Radikalski glavni odbor bo to spomenico baje predložil poslanskemu klubu, da o njej razpravlja. Po razpravi o spomenici naj bi radikalski nezadovoljnejši, ki imajo, kakor bi se dalo sklepati o dogodkih zadnjih dni, v radikalskem klubu večino, izrazili gosp. Vukičeviću nezaupnico in ga pozvali, naj takoj demisionira kot predsednik vlade in kot predsednik radikalskega poslanskega kluba. Če se g. Vukičević temu ne bi ukladil, bi se v najkrajšem času sestal širši glavni odbor radikalske stranke ter ga z vsemi njegovim pristaši izključil iz stranke.

G. Ace Stanojević, ki se je zadnje dni mudil v Beogradu, si je na vse načine prizadeval, da bi poravnal nasprotstvo in preprečil razkol stranke, ki je neizbežen, če bi se g. Vukičević ne hotel pokoriti sklepom poslanskega kluba. Njegova akcija pa je po zadržanju informiranih krogov ostala brezuspešna. Zato se splošno sodi, da bo današnja seja poslanskega kluba zelo voharna. G. Vukičević se je dolgo protivil sklicanju seje in je pristal na to šele potem, ko so mu nezadovoljnejši zagrozili, da ga bodo desaurirali v Narodni skupščini, kjer bi odkrito nastopili proti vladi. Pašičević in centurmasi se kažejo zelo bojevit in izjavljajo, da ne bodo popustili, ker smatrajo, da je situacija dozorela.

Krvava proslava delavskega praznika

Izgredi v Zagrebu. — Krvavi spopadi socijalistov in komunistov na Poljskem, kjer je bilo več mrtvih in težko ranjenih.

— Beograd, 2. maja. Ker je notranje ministristvo prepovedalo za 1. maj vsa zborovanja in javne obhode, se v Beogradu sploh niš vršile nikake prireditve.

— Zagreb, 2. maja. Ker je policija po nalogu notranjega ministristva prepovedala vse javne obhode in zborovanja, je bila včerajšnja proslava 1. majnika v Zagrebu popolnoma tiha. Socijalisti in komunisti so sicer hoteli sklicati napovedana zborovanja v Olimpijino in Apolonijsko, toda policija jih je razgnala. Komunisti so nato skušali demonstrirati po ilici, kjer so razbili več izložb trgovin, ki so bile odprte. Policija je nato demonstrante razgnala in 17. oseb aretirala. Popoldne so se vršile v okolici razne veselice posrednih delavskih organizacij, ki pa so potekle mirno in brez incidentov.

— Dunaj, 2. maja. Včerajšnje prvomajске proslave na Dunaju so potekle mirno brez incidentov. Vršile so se popolnoma ločene prireditve komunistov in socijalistov. Tudi iz province javljajo, da ni bilo nikjer večjih incidentov.

— Paris, 2. maja. Prvomajске proslave so potekle v Franciji brez večjih incidentov. Javni obhodi in zborovanja na prostem so bila prepovedana, ker se je vlada bala komunističnih izgrediv. Vršila so se le zborovanja v zaprtih lokalih. Za red in mir je skrbela ojačena policija, ki pa ni imela povoda za intervencije.

Vedno novi samomori v Ljubljani

Ljubljana, 2. maja 1928.

Statistika letošnjih samomorov v Ljubljani je naravnost porazna. Še nobeno leto ni samomorilna epidemija terjala v Ljubljani toliko žrtve kakor letos. Lani na primer je bilo celo leto izvršenih 16 samomorov, letos pa je pretekla še le prva tretjina leta in že beleži kronika nad 20 samomorov in okoli 25 poskušanih samomorov. Komaj smo v ponedeljek poročali o enem izvršenem in dveh poskušanih samomorih, nas danes čaka enaka žalostna naloga: zopet tri samomorna dejanja, eno med njimi žal s smrtnim izidom.

Delavec France Sedlar, rojen leta 1878 v Raduljah in pristojen v Trebnju, je bil zaposlen v pivovarni Union v Spodnji Šiški. Davi so našli mrtvega v takozvani »sladarni«, v posebnem prostoru, ki je vedno temperiran na 60 stopinj. Zato je seveda bivanje v sladarni za dalj časa nemogoče.

Sedlar je prišel sinoti kmalu po polnoči v pivovarno. Rekel je vratarju, da ima delo, in je odšel naravnost v sladarno. V garderobi je slegel suknjico, nato stopil v sladarno in zaprl dvojne železne vrat za seboj. Kaj se je potem zgodilo, ne ve nihče. Danes zjutraj, ko so hoteli delavci kakor običajno preizkušiti oddelek, so našli Sedlarja mrtvega. Ležal je z obrazom obrnjen v žaganje, ki je nasuto po tleh, na ustih je imel krvave pene. V segretem prostoru se mu je najbrž takoj vzdignila kri in ga je zadušilo.

Kaj je Sedlarja poglaval v smrt, ni znano. Še sredi okoli 28. je bil v neki gostilni v Medvedovi ulici. Bil je videti prav dobro volje in je znanim gostom dajal za pijačo. Malo pred polnočjo je odšel — kakor se je sedaj izkazalo — naravnost v smrt. O dogodku je bila davi obveščena policija; na kar sta odšla na kraj tragedije dežurni uradnik Milej in policijski zdravnik dr. Avramovič, ki sta odredila, da je bilo samomorilniško truplo prepeljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Sedlar je bil miren in pošten delavec. Živel je precej brezskrbno in se ni imel boriti z nobenimi težavami. Zato ni izključeno, da ne gre za premišljen samomor, temveč da se je Sedlar poneorečil ali pa da je dejanje izvršil v hipni zmedenosti. Neopazljivo pa bi potem ostalo, kaj je iskal ponoči v pivovarni in zlasti v sladarni, ker službe ni imel. Govore tudi, da je že pred meseci enkrat hotel izvršiti samomor.

Gabrijela V., stanujoča v Rožni dolini, se je naveličala življenja, ki ji itak ni bilo nikdar posuto z rožicami. Sredi okoli 18. si je doma z britvijo prerezala žile na obeh rokah. Ker je bilo dekle zadnje čase večkrat zelo otožno in potrto, so domači zelo pazili nanjo. Tako so jo tudi včeraj kmalu pogreli in jo našli še živo, dasi skoraj brez zavesti. Domači so ji takoj nudili prvo pomoč, nato pa so jo pozvali v bližini stanujočega zdravnika dr. Kanca, ki je dekleko obvezal. Njene poškodbe niso težke in je lahko ostala v domači oskrbi.

V ponedeljek si je v Šiški skušal končati življenje poštni poduradnik France D. Pravi je neki sosed, da bo še danes konec vraga. Soseda je zato napolnjen in je takoj, čim je krenil domov, stopila za njim. Našla ga je res obešenega. Soseda je takoj prerezala vrv in je kmalu nato uradnika s pomočjo druge stranke obdila k zavesti. France je izjavil, da je hotel v smrt radi neugodnih rodbinskih razmer. Nedavno se je namreč sprl s svojo ženo, ki ga je nato zapustila in se ni več vrnila k njemu.

Interpelacija posl. Vilderja

— Beograd, 2. maja. Zaradi pogostih nesreč v našem letalstvu, zlasti pod mučnim vtisom, ki ga je današnja letalska nesreča v Novem Sadu izzvala v vseh krogih, bo poslanec Večeslav Vilder v Narodni skupščini interpelacijo na vojnega ministra, v kateri bo zahteval, naj se prouči vzroki pogostih letalskih nesreč.

Občni zbor JČL v Pragi

V nedeljo se je vršil pod predsedstvom vseučiliškega profesorja dr. M. Murka občni zbor Češko - slovaško - jugoslovenske Lige v Pragi. Po običajnih formalnostih se je predsedujoči v glasilnem govoru spominjal nedavno umrlega zaslužnega funkcionarja Lige, člana osrednjega odbora prof. dr. J. Daneša. Zborovanci so vstali in počastili njegov spomin. Generalni tajnik A. Beringer je podal tajiško poročilo, iz katerega posnemamo nekatere zanimive podatke.

Liga je pripravila material za kulturne sekcije češko - slovaško - jugoslovenske medparlamentarne komisije in po svojih ekspertih se je udeležila posvetovanj omejenih komisij v februarju in maju lanskega leta. Ta material je bil obdelan kot program češko - slovaško - jugoslovenske vzajemnosti in izročen komisij v obliki memoranda, ki sta ga obe parlamentarni skupini predložili vladam. Zda se pripravljala Liga za nadaljna posvetovanja in pogajanja v medparlamentarni komisiji in na kongresu Lig, ki se bo vršil letos v juniju v Plznu. Liga je dobila založniško koncesijo in obnovila jugoslovensko založništvo v Pragi. Na tujsko - prometnem polju je Liga že poprej sodelovala z Jadransko Stražo na tujsko - prometnih razstavah, zdaj pa preide k podrobnejemu delu. Priredila je več propagandnih predavanj. Liga je organizirala, odnosno pripravila 12 jugoslovenskih ekskurzij na Češkoslovaško in poskrbela, da dobe udeleženci češkoslovaških ekskurzij v Jugoslavijo znižano vožnjo. Posredovala je tudi pri organizaciji počitniške kolonije praške mladine v Celju. V zimski sezoni je prirejala izjektivne tečaje za častnike praške posadke. Upravljala je državne stipendije za pomorsko Akademijo v Bakru in posredovala, da je praška radio - postaja redno pošiljala svoj program v Zagreb. Liga je izdajala list »Češko - slovaško - jugoslovenska Liga«. Osrednji odbor je izpremenil svoja pravila in izdelal vzorna pravila za vse odbore. Novi odbor so bili ustanovljeni v Kraljevem Gradcu in Košicah. V Jugoslaviji so bile ustanovljene nove Lige v Zagrebu, Trzinu, Kragujevcu in Skoplju. Liga se je udeležila mnogih družabnih svečanosti in sodelovala pri ustanovitvi češko - slovaško - jugoslovenske trgovske zbornice.

Po poročilih drugih funkcionarjev so se vršile dopolnilne volitve v osrednji odbor, ki se je na svoji prvi seji konstituiral takole: predsednik minister dr. Hodža, I. podpredsednik primar dr. Baxa, II. podpredsednik vseučiliški profesor dr. M. Murko, III. podpredsednik poslanec Jan Pekarek, generalni tajnik A. Beringer, njegov namestnik prof. dr. Karel Paul, blagajnik Jaroslav Čihák.

NOVI USPEHI KDK

— Beograd, 2. maja. Finančni odbor je včeraj popoldne nadaljeval podrobno razpravo o uredbi glede ureditve delokroga komisije za določitev čistega katastrskega dohoda zemljišč. Poslanci KDK so kritizirali določbe poudarili, členov, ki niso v skladu z načelom enakopravnosti ter zahtevali razne korekture. Vlada večina je pod vplivom argumentirane kritike KDK morala pristati na večino zahtevanih izprememb. Razprava se bo nadaljevala danes popoldne.

PAKT PROTI VOJNI

— Washington, 2. maja. Danes bo objavljen odgovor nemške vlade na ameriški predlog glede protivojnega pakta. Kakor je izjavil državni tajnik Kellogg novinarjem, se nazirajo nemške vlade popolnoma strinjajo s stališčem ameriške vlade in upa, da bo akcija, ki jo je pričela Amerika, uspela ter tako indirektno dovedla do znižanja oboroževanja.

NOBILE NE MORE STARTATI

— Stolz, 2. maja. Za včeraj določeni start Nobilovega zrakoplova »Italia« k polletu na severni tečaj je bil radi neugodnih vremenskih poročil ponovno odgojen.

Borzna poročila.

LJUBJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 0-22.9125, Berlin 13.5775 —13.6075 (13.5925), Bruselj 0-7.9345, Budimpešta 0-9.9285, Curin 1093.5-1096.5 (1095), Dunaj 7.9822-8.0122 (7.9972), London 276.9-277.7 (277.3), Newyork 56.73-56.93 (56.83), Pariz 0-223.6, Praga 168.1-168.9 (168.5), Trst 298.125-300.125 (299.125).

Elektri: Investicijsko 90.75 den., Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 128 den., Prastrediona 807.5 den., Kreditni zavod 157-175, Večve 105 den., Kranjska industrijska 300 den., Ruše 265-280, Starvna 56 den., Šestir 110 den.

Lesni trg: Tendence čvrsta. Zaključeni so bili 4 vagoni bukovih plohov, 2-5 m, 27-100, I. II. III. fco vag. nakl. post. po 440.

Deželnj prideli: Tendence čvrsta. Zaključkov ni bilo. Cene turščice se je nekoliko dvignila.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Carls. Beograd 9.13125, London 25.3. Newyork 519, Milan 27.335, Berlin 124.125, Praga 16.9776.

Zopet potres v Bolgariji

— Sofija, 2. maja. V Carskem gradu je bil včeraj ob 16. zabeležen močan potresni sunek. Takoj po potresu je nastal strahovit vihar, na kar se je vsula kot oreh debela toča. Vihar je povzročil mnogo škoda na poslopijih in je potrgal vse telefonske in brzojavne proge. Nekega voznika je z vozom in s konji vred dvignilo več metrov visoko v zrak in ga nato zopet treščilo na tla. Oba konja sta bila ubita, voz se je popolnoma polomil, voznik pa je bil težko ranjen.

Pomagajte Bolgarom!

Ali bo davek na poslovni promet ukinjen?

Definitivnost davka na poslovni promet. — Ali hoče SLS v vladi ugoditi zahtevam gospodarskih krogov? — Sumljiv klerikalni molk.

Proti davku na poslovni promet se je pri nas že mnogo govorilo in pisalo, najbolj takrat, ko so ga uvedli. Doslej so smatrali ta davek za začasn, tem bolj, ker so ga kot takega proglašale vse vlade in ker so se proti njemu izrekale tudi vse gospodarske organizacije. Tega davka pred vojno nismo poznali in ker se je zadrževalo, da je samo začasnega značaja in da bo odpravljen, se je v javnosti spočetka tudi manj kričalo proti njemu.

Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da se pobiranje tega davka ni vršilo povsod enako strogo, da se je v prečasnkih krajih izterjeval z večjo rigoroznostjo nego v srbijanskih. Ker znaša ta davek 1% od prodajne cene blaga, prinaša državi na leto 200 milijonov dinarjev. Pri tem donosu davka na poslovni promet moramo računati, da je znašal celokupni promet 20 milijard Din na leto. Vsekakor pa je bil promet znatno večji in če bi se ta davek pobiral povsod tako strogo, kakor v prečasnkih krajih, bi prinašal državi na leto celo milijardo ali pa še več.

Toda v času, ko so gospodarski krogi že z gotovostjo pričakovali, da bo davek na poslovni promet odpravljen tem bolj, ker se je trdilo, da v naših državnih finančnih ni igral tiste vloge, kakor se je pričakovalo, je finančni minister pristal na to, da zastavimo dohodke tega davka za posojilo, ki bi ga imeli dobiti v inozemstvu. Z gotovostjo, da moramo zastaviti za posojilo gotove davke, je sam na sebi smatral. Toda s tem, da se je naš finančni minister izjavil pripravljenega zastaviti davek na poslovni promet za posojilo, je postal ta davek definitivni kljub obljubam, da bo ukinjen. Niso pomagali nobeni protesti gospodarskih zbornic in korporacij. Davek na poslovni promet bo ostal v veljavi, ako dobimo posojilo, dokler tega posojila ne bomo vrnil. S tem, da zastavimo ta davek inozemcem, je tudi gotovo, da se bo pod inozemskim nadzorstvom mnogo vestneje pobiral kakor se je doslej.

Pričevali ga bomo v veliko večji meri kakor doslej. V finančnem ministertvu pri-

čakujejo, da bo pri reorganizaciji davčne službe prinašal davek na poslovni promet namesto dosedanjih 200 milijonov trikrat več, t. j. nad 600 milijonov Din na leto. Nekateri trdijo, da bo v par letih dosegel celo eno milijardo.

Kdor pričakuje, da se bodo ostala davčna bremena zmanjšala, se seveda moti, ki pa to trdi, zavestno laže. Posojilo nam bo treba obrestovati, pa tudi amortizirati, in ker ne bo naloženo v izključno produktivne svrhe, ga bomo tem težje vračali.

Pri tem, da plačujejo davek na poslovni promet večinoma prečasniki trgovci in podjetniki, je pa treba upoštevati tudi dejstvo, da je njihova konkurenčna sposobnost manjša, kakor pa je pri onih, kjer se ta davek pobira, manj strogo. In mogoče je to še najhuje.

Gospodarski krogi zahtevajo, naj se davek na poslovni promet ukine. To je stalna zahteva vseh njihovih zborovanj. Doslej niso imeli nobenega uspeha, doslej še nimamo nobene avtentične izjave kakoga člana vlade, najmanj pa seveda finančnega ministra, da se bo to zgodilo. Kakor hitro bo zunanje posojilo tudi sklenjeno, bo sploh nemogoče za dolgo vrst let, da bi se to zgodilo.

Mogoče se govori o potrebi upoštevanja želja gospodarskih krogov. Vlada tudi obljublja, da bo upoštevala želje, ki so jih navedli zastopniki gospodarskih krogov na znani zagrebški gospodarski konferenci, vendar pa na najbistvenejše zahteve molči. V Ljubljani je Zbornica TOI v rokah SLS, ki tudi odločuj v vladi. — Zbornica TOI je ponovno zahtevala ukinitve davka na poslovni promet, SLS ima priliko, da tej zahtevi ugoditi. Priliko ima, da uresniči svoje predhodnje obljube. Ali bo znala to storiti? Potrebno je, da izjavi, da se davek na poslovni promet ne bo zastavil za novo posojilo in s tem podaljšala njegovo veljavnost najmanj za 50 let, kolikor časa bi vračali to posojilo. Potrebno bi bilo, da bi nam predstavniki SLS podali glede te koeljive zadeve točne izjave.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Strašen zločin 16-letnega dekleta. — Ponarejeni tovarni listi. — Vaški prorok. — Samomor policijskega agenta. — Dva poskušena samomora. — Dar hrvatskega seljaka Lindberghu.

Iz Ogulina poročajo, da je bil izvršen v Generalnem Stolu pred dnevi strašen zločin. 16letna Mara Benič je živela pri svojem bratu, ki je bil že več let oženjen. Mara je bila sprta z bratovo ženo. Za vsako malenkost sta se sporekli in tudi dejansko spopadli. Nekega dne je mrtnja Mara do bratove žene dosegla vrhunec in dekle je sklenilo, da se krvavo osveti. Ko je bratova žena šla k reki Mrežnici, da bi si umila roke, je Mara izvršila svoj zločinski naklep. Bratova žena si je nič hudega sluteč umivala roke, Mara se je pa splazila za njo s sekuro v roki. Ko je bila žena nagnjena nad vodo in se je umivala, jo je Mara udarila 6krat s sekuro po glavi. Nesrečna žena se je zgrudila na mestu mrtva. Nato je zločinska Mara pograbila truplo in ga vrgla v vodo. Mati je vzela s seboj k vodi tudi svoje 2 in pol letno dekle, ki je tudi izginito. Sumi se, da je Mara vrgla v reko tudi dekle. Ko so orožniki prišli Maro, je izpovedala, da je bratova žena ravnala z njo zelo grdo in jo je pretepala in še na druge načine trpinčila. Orožniki so jo odpeljali v zapore sodišča v Ogulinu, kjer se bo vršil tudi proces proti mladi zločinki.

Nedavno smo poročali, da je sarajevka policija aretirala nekega Čurčiča, ki je hotel oslepariti več trgovcev v Sarajevu s ponarejenimi tovarni listi. Na policiji je Čurčič izpovedal, da mu pri ponarejanju tovarnih listov ni nihče pomagal, policija je pa slutila, da ima slepar pomagače in je v tej smeri tudi uvedla obsežno preiskavo. Sedaj poročajo iz Sarajeva, da je policiji uspelo ujeti v Bosanskem Brodu nekega Danila Miloševića, ki je bil Čurčičev pomagač. Čurčič je hotel prevariti dva sarajevka trgovca za 400 tisoč Din. Milošević je pri zasliševanju trdil, da za Čurčičeve sleparije sploh ne ve in da je prometni uradnik v Novem Bečuju. Čurčič da je ponaredil tovarne liste in je njega vzel s seboj v Sarajevu, ker je imel slučajno dopust. V Sarajevu se je napil in ne ve, kaj je počel njegov tovariš. Policiji se je zdel zagovor malo verjeten in je obdržala moža v zaporu. Ko so ga konfrontirali s Čurčičem, je med njima nastal hud prepri in gotovo bi se bila strela, da ju ni stražnik pravočasno ločil.

Iz Varaždina poročajo, da se je v Novem selu v Medimurju pojavil nenavaden prorok. Mož zdravi bolnike z vodo, v katero vrže žerjavico in kuha v njej slamo. V to kuhano vodo najtje bolnikov urina in to tekočino mora bolnik piti trikrat dnevno na tešče. S podobnimi zdravili zdravi ta vaški padar tudi živino. Razen tega pripoveduje, da lahko govornim vaščanom, da more natančno dognati, kje je tat skril ukradene predmete in tudi tatov hitro najde, če je treba. Kadar išče ukradene predmete, zameži in pade v ekstazo ter nekaj mrmra. Okradena stvarica mora potem iz mrmranja razbrati, kje so

ukradeni predmeti in kdo je tat. V kratkem si je vaški prorok in padar pridobil zaupanje vseh vaščanov in tudi vseh kmetov v okolici. K njemu prihajajo v trumah in vsak ga mora nagovoriti z gospodom učiteljem, sicer ne dobi odgovora. Padar ga samo zaničljivo pogleda. K njemu prihajajo bolniki iz Zagorja, Podravine in Medimurja.

Iz Sarajeva poročajo, da je bil pred dnevi izvršen v mestu zanimiv samomor. Policijskega agenta Radivija Ignjaca so našli v njegovi pisarni mrtvega s prestreljeno glavo. Poklicali so takoj zdravnika, ki mu je nudi prvo pomoč in odredil, da so ga prepeljali v bolnico, kjer je pa samomorilec kmalu umrl. Ne da bi se zavedel. Policijski agent se je najbrž usmrtil zaradi neozdravljive bolezn, ki si jo je nakopal med vojno, ko se je boril kot dobrovoljec. Preden si je pogoltno kroglo v glavo, se je še šalil s svojimi tovariši v pisarni. Potem se je zaprl v pisarno in se ustrelil. Strela ni nihče čul in ko je agentov prijatelj stopil v sobo, je našel Ignjaca na tleh v mlaki krvi.

Včeraj se je hotela usmrtiti v Zagrebu 20letna Josipina Zabavac, ki je rodila iz Zagreba in služila po poklicu. Bila je že več mesecev brez službe in je živela v veliki bedi. Tako se je življenja naveličala in hotela je v smrt. Nabavila si je večjo količino očetne kisline in jo izpila v neki veži na Preradovićevem trgu. Dekle se je od velikih bolečin zgrudilo in začelo klicati na pomoč. Mimoidoč so poklicali rešilni voz, ki jo je odpeljal v bolnico, kjer so ji izprali želodec. Njeno stanje je brezupno. Istega dne zjutraj se je hotela usmrtiti 15letna Vera Vršič. Prišla je iz Karlova v Zagreb v nadi, da bo dobila mesto tamburašnje pri nekem svojem sorodniku. Ta pa ni mogel čakati na njo in je najel že drugo. To je mlado Vero tako potrla, da je šla v Maksimir in skočila v jezero. K sreči so bili v bližini ljudje, ki so odšli rešilni čoln in mlado samomorilko izvlekli iz vode. Z umetniško dihanjem so jo spravili k zavesti in jo nato odpeljali z rešilnim vozom v bolnico.

Slava junaka oceana Charlesa Lindbergha, ki je šele 26 let star in je prvi preletel ocean, je prodrla tudi v vasice naše Slavonije. V vasi Klakar pri Brodu je seljak Ivan Milošinič pripravil za junaškega Lindbergha majhen dar, ki ga je sam izdelal. To je umetniško izrezljana lesena palica, ki jo je seljak izdelal iz gabrovskega lesa. Seljak se je pred dnevi zgledil v uredništvu zagrebškega »Jutarnjega lista«. Mirno je čakal na hodnik, dokler ga niso vprašali, kaj bi rad. Milošinič je visoke rasti in zdravega obraza. V roki je držal dolg zavoj, v katerem je imel shranjeno palico. Plašno je povedal, kako se piše in je takoj pripomnil, da ima seboj palico, ki je umetniško izrezljana in ki bi jo rad podaril samemu Lindberghu. Seljak je prišel pokazat palco

v uredništvo. Ko so ga vprašali, kako je prišel na misel, da podari Lindberghu palico, je odgovoril, da je vedno v časopisih zasledoval preokoeamske polete, za katere se zelo zanima. V prostem času čita časopise, da ve, kaj se godi po svetu. Ko je Lindbergh preletel ocean, je tudi seljak postal njegov oboževalec. Ko je čital, da je Lindbergh odklonil velike vsote denarja, ki so mu jih hoteli podariti, je sklenil, da mu podari palico, ki jo je izdeloval polna dva meseca. Ko so ga vprašali, kako bo poslal palico velikiemu letaku, je dejal, da se v kratkem vrne v Ameriko neki njegov znanec, ki vzame seboj palico za Lindbergha. Palica je 94 cm dolga in 350 gr težka. Na palici je umetniško izrezana alegorična slika Lindberghovega poleta preko oceana. Na palici se vije kača z odprtim žrelom. Nad njo so stihili: Ovakvo čemno, da strada glava, al če ostal Lindberghova slava. Kača drži imeni Kolumb in Lindbergh. Pod odprtim žrelom je napis: A što širiš dalje svoje, junaci se smrti ne boje. Na palici so še drugi napisi, ki slave Ameriko in letalca. Tako bo Lindbergh dobil poleg mnogih krasnih daril tudi to nenavadno darilce našega slavonskega seljaka.

Pomladak Rdečega križa v Ljutomeru

Skoraj neopaženo je šla mimo naš skromna, a dostojna proslava pomladakarjev R. K. na meščanski šoli. V soboto, 28. aprila in v nedeljo 29. aprila, obakrat popoldne, je v napolnjeni sokolski dvorani začelo nebroj mladine in odrastlih od tu in bližnjih vasi. Slavje je otvoril učenc Učakar, ki je v zanosu deklariral »Pesem pomladakarjev«, a ko je za njim zadonela iz mladih grl »Vesela pesem«, himna naših junakov in junakinj, je vse zavalovilo v tem žaru. Ubrano in dokaj usmerjeno so nato prednašali naivnega Cicibana - Cicifuja brezhibno in pokazali, da zmogore še kaj več, kar je velika zasluga gđ. Schatauerjeve, ki je izvalila iz toliko grl toliko topline in zvonka naše lepe slovenske pesmi.

Po tem skromnem uvodu so igrali učenci in učence Lovšinovo pravilno igrano »Desetnik in siročica« zelo lepo in pogumno. Splošno so se potrudili vsi in rešili precej težke vloge. Zlasti sta ugajala »Desetnik«, učenec Bauer, in nežna »Siročica«, učenka Vilarjeva, ki sta se uprav pogolbila v igro. Mnogo smeha so nudili palčki, a bele vile so predvajale primerne telovadne plesne ob večšem spremljevanju pianistke gđe. Š. Izralci - pevci so se dobro odrezali. Vsa proslava je dosegla moralen in gmeten uspeh, za kar gre največja zahvala neumornemu g. ravnatelju zavra Baukurtu in vsemu učiteljskemu zboru. Hvaležni smo vsem, ko vidimo, da je naša mladina v pravih rokah.

Drugič pa še kaj!

—dr.

Proslava delavskega praznika

V LJUBLJANI.

Ljubi maj, krasni maj, konec zime je tedaj... tako polje narodna pesem. Toda prvi maj letos ni bil krasen. Skoraj vse dopoldne je bilo kakor iz škata in dež je pokvaril vso majsko idilo. Vsi nameravani izleti in prireditve so šli po vodi in Ljubljanci so morali, hočeš, nočeš, ostati doma vsaj dopoldne. Popoldne se je namreč Jupiter Pluvius usmili ubogih zemljanov in jim privoščil malo solca in lepega vremena. Zato je bilo popoldne v mestu precej živahno in Ljubljanci so jo mahlni li Čadu in na Rožnik ali v bližnjo okolico. Vreme pa je bilo tudi popoldne muhavito in ob 6. je na veliko jezo Ljubljancem zopet lilo.

Delavstvo je 1. maj proslavilo popolnoma mirno. V delavskih obratih je večinoma delo počivalo, v mestu je bilo zaprtih več podjetij in lokalov. Na predvečer proslave je bila v drami delavskega predstava. Igrali so Golouhovo dramo »Križ«, ki jo je vlada prvotno prepovedala, nato dovolila in zopet prepovedala. Po številnih intervencijah in molebdovanjih je prišlo končno delo zelo okrnjeno na oder. Predstava je dosegla zelo lep uspeh in gledališče je bilo nabito polno. Včeraj zjutraj sta priredili delavska godba »Zarja« in železničarska godba »Sloga« budnico po mestu. Ob 9. je bil shod delavstva v Mestnem domu. Shod je bil skupen za vse delavske stranke in frakcije in je imel popolnoma enoten značaj. Bil je zelo dobro obiskan. Navzoči so bili komunisti in socialisti in dvorana Mestnega doma je bila prenapolnena. Na shodu so govorili v imenu delavstva inž. Gustinčič, za socialistično stranko publicist Golouh, za zvezo delavskih žena v Jugoslaviji Rakovčeva in v imenu »Svobode« Stukelj. Vsi govorniki so ostro nastopili proti današnji socialni reakciji, zlasti pa proti sedanjemu režimu, ki je pokazal, da hoče vzeti delavstvu vse pravice. Drastičen primer naše socialne politike je gladi v Hercegovini. Vsi govorniki so tudi pozivali delavstvo, naj ostane tako kakor danes, složno tudi v bodoče, ker samo falanga strnjene delavstva bo stila socialno reakcijo današnje dobe.

Po shodu so se delavci mirno razšli. Napovedanih je bilo več izletov, ki so bili pa radi slabega vremena odpovedani. Pač pa so imeli delavci interne proslave v Društvenem domu na Viču in v Delavskem domu na Turjaškem trgu.

V MARIBORU.

Da prepreči vsako motenje javnega reda in miru v državi, je policija v Mariboru na dan 1. maja prepovedala vsako povorko, vsak obhod skupin z godbami, rečnimi zastavami, nošenjem slik komunističnih voditeljev ali emblemov komunističnega obilježja ter vse propagandne govore in predavanja na prostem ali v zaprtih prostorih.

Klub prepovedi so pa socialisti priredili obhod z zastavami in godbo po mestu in to v najhušem dežju. V povorki so bile zastopane razne strokovne organizacije in socialistična udruženja. Povorka je krenila v Union, kjer se je vršilo zborovanje. Geslo vseh govornikov je bilo zahteva po osemurnem delavniku. Po zborovanju je bil zopet obhod po mestu. Proslava delavskega praznika je potekla brez vsakega incidenta. Policija je bila uvidevna in je pustila manifestante pri miru.

Slovensko prosvetno društvo v Zagrebu

Dne 15. aprila se je vršil v prostorih zajednice slavenskih društava v Zagrebu ustanovni občni zbor slovenskega prosvetnega društva. Gosp. Ivan Okretič, podpredsednik stola sedmorice, je otvoril ob 11. dopoldne sestanek in pozdravil s toplimi besedami vse navzoče. Kratko je omenil namen in cilje novoustanovljenega društva, ki naj propagira slovensko kulturo in pospešuje kulturne stike s Hrvati, Srbi in Slovenci.

Ko je občni zbor soglasno sprejel odpravljalnega odbora izdelana in predložena pravila, je prešel takoj na volitev predsednika in društvenega odbora. Z velikim odobravanjem je bil izvoljen za predsednika g. Ivan Okretič. Sprejeta je bila tudi cela predlagana odborniška lista.

Na prvi odborovji seji dne 19. aprila se je konstituirala uprava. Za predsednika je bil izvoljen podpredsednik stola sedmorice g. Ivan Okretič; za podpredsednika Srečo Kumer, profesor glasbene akademije; za tajnika g. Maks Pitamic, uradnik Prve hrvatske štedionice; za blaginika g. Anton Kofol, računski svetnik pri mestni kontroli; za arhivarja g. prof. Josip Klemenc, asistent narodnega muzeja v Zagrebu. Odborniki: ga. Vera Senoa, soproga vseučil. profesorja; g. dr. A. Arselin, načelnik sred. urada za osigur. r.; dr. Ivan Cerne, zdravnik; Hinko Nučič, režiser narodnega gledališča; Janko Pirjevec, inšpektor dir. drž. žel.; dr. Franc Skaberne, prosvetni šef v pokoj; dr. Robert Zalokar, referent dir. drž. žel.; dr. Boris Zarnik, vseuč. profesor. — Namestniki: monsieur dr. Janko Barle, ravnatelj nadškofijske pisarne; Nikolaj Ominico, namestnik drž. pravdnika; Zlatko Grgošević, profesor glasbene akademije; Stevo Tomič, abs. iur. i cand. phil. — Revizorji: Jože Miklavžič, pisarniški ravnatelj stola sedmorice; dr. Anton Primožič, dvorni svetnik v pokoj.

V odbor se nadalje volijo kot odborniki, predsednik ali namestnik sledečih društev: Akademsko društvo »Danica«, akademsko društvo »Triglav«, Društvo slušateljev višje pedagoške šole in Društvo jugoslov. omladine iz zasedenega ozemlja.

Biseri so solze morja in prinaša jo nesrečo onemu, ki jih nosi!

To vam kaže tudi vefilm

KITAJSKA PAPIGA

ali ZAKLETI BISERI.

V glavni vlogi lepa Marion NIXON. Lovci na bisere. — Kitajska plesalka s čudovitimi biseri.

Premijera danes ob 4., pol 8. in 9. uri.

«Kino Ideal.»

Prosveta

Ljubljanska drama

Leonid Andrejev: Misel. Gostovanje Paula Wegenerja in njegovega ansambla. Znameniti nemški igralec Paul Wegener se nam je predstavil v pondeljek kot dr. Krževenc v »Misl«, pri nas že uprizarjeni drami Leonida Andrejeva. Wegener je brez dvoma izredno močna igralska osebnost: njegov, tudi preko nemških meja segajoči sloves je počteno zaslužen. Lik tragičnega zdravnika Krževca, ki podleže kot žrtve genijalne, a mejo človeških možnosti presegajoče misli, nudi igralcu karakterne, stroke široko polje dejstvovanja, kjer lahko razvije svoje umstvene in igralske tehnicične sposobnosti do viška. Paul Wegener je pokazal v tej vlogi silno sugestivnost in veliko ustvarjajočo silo. Stroga ekonomika v izražanju glasovnih sredstev, bogata izrazitost mimike, naravna učinkovitost gest in kretni tvorijo zunanja sredstva njegove umetnosti, ki se stopnjuje in narasta od scene do scene ter v višjih dramatične napetosti skorajda razkrajajo živce gledalca. Njegova kreacija je vseskozi verjetna, močna, osebna. Sredi svojega ansambla stoji Wegener na samotni višini; ostali igralci te družbe ne presegajo meje povprečnosti, morda z izjemo g. A. Strassmann, ki se uveljavlja v vlogi Savelove žene. Tatlane mestoma dovolj krepko in prepričevalno.

Gledališče je bilo popolnoma razprodano; občinstvo, med katerim je bila skoro polnoštevilno zastopana ljubljanska nemška publika, je odlično gostu opetovano izrazilo svoje priznanje. Paul Wegener je prejel venci in cvetje.

Repriza tridejanske ljubzenske komedije »Prinček«, se bo vršila v četrtek 8. maja na šentjakobskem gledališkem odu. Igra je s svojo satirno - pikantno vsebino izredno ugajala vsem gledalcem. Scene v drugem dejanju so tako pikantno - smešne, da publika ne pride iz smeha. Kdor ljubi lahko komedijo, naj poseti predstavo. — V petek, 4. maja pa se ponavlja že sedmič smehaporna burka »Pred porok«, ki je imela tako velike uspehe pri vseh dosedanjih predstavah. Vstopnice so v predprodaji v trgovini gosp. Petra Šterka nasl. Miloš Karančič na Starem trgu. Prosimo, da kupijo posetniki vstopnice že v predprodaji.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« koncertira v soboto, dne 5. t. m. zvečer v Sokolskem domu v Trbovljah, v nedeljo, dne 6. t. m. popoldne pa v Narodnem domu v Hrastniku. Na vzporedu so še deloma neizvajane skladbe E. Adamiza, A. Lajovica, V. Mirka, M. Zelenika, J. Pavčina in Z. Prelovca. Opozorjamo Trboveljane in Hrastničane na obe lepi pevski prireditvi in le želimo, da se oddolže Ljublj. Zvonu za trud z obilnim posetom! — Preskrbite si vstopnice takoj!

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: Sreda, 2. maja 1928; katoličani: Atanazij; pravoslavni: 19. aprila 1928, Zivana.

Jutri: Četrtek, 3. maja 1928; katoličani: Najdenje sv. križa; pravoslavni 20. aprila, Solčarica.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: Mladost. C.

Opera: Dekle z zlatega zapada. (Premijerski abonma).

Kino Matka: Dagfin.

Kino Ideal: Eden proti vsem.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta, in lekarna v Šiški.

★

—1. Odsek admin. in prom. uradnikov III. kat. UJNZB vabi vse tovariše, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora, ki se vrši v četrtek dne 3. t. m. ob 17. uri v društvenih prostorih oblastnega odbora.

Sport

Iirija v Beljaku

Iirija — Villacher Sv. 4 : 0. Včeraj je igrala Iirija v Beljaku proti tamonjemu Villacher SV. in je v lepi otvorjeni igri ter prav dobrem stilu zasluzeno zmagala v razmerju 4 : 0. Tekmi je kljub deževnemu vremenu prisostvovalo lepo številno gledalcev, ki so s simpatijami spremljali lepo igro Iirije. Iirija je dočela pregrupirala svoje moštvo. V obrambi je zopet nastopil »Gigic«, dočim je igral Verovšek v levi zvezi, Oman je pa dirigiral napad. Na levem krilu je namesto Doberleta, ki je potreben kratkega oddiha, uspehom igral Košenina. Stara grča »Gigic« je igral izvrstno in je svojega partnerja Pleša precej nadkrijeval. Gole so zabili: Verovšek 2, Šiška 1 in Košenina 1.

Villacher SV. je fizično zelo razvito moštvo in tudi v tehničnem podelu napravi prav ugoden vtis. Na mokrem in blatnem terenu se pa Beljanci niso znašli in so taktično za Iirijo precej zaostali. Kljub temu so imeli nekaj pravih lepih šans, ki jih pa niso znali izkoristiti. Tekmo je objektivno in razmeroma dobro sodil g. Kovarič iz Celovca.

— Službeno iz LNP. Seja kazenskega odbora se vrši danes v sredo ob 19.30 v posebnih sobi kavarn »Evropac. K seji se vabita ob 20. sav. sodnika gg. Ahčan in Pevalek. — Seja posl. odbora se vrši istolam ob 20.30. — Tajnik II.

— Službeno iz LHP. Seja upravnega odbora se vrši jutri v četrtek ob 20. v posebnih sobi kavarn »Evropac.

— Včerajšnje inozemske tekme. Praga: Slavija:Admira (Dunaj) 5 : 3; Sparta — Hungaria 2 : 2. Zlin: Slovan (Dunaj) — Bata 6 : 2. Dunaj: Rapid — Union 4 : 3.

Razpis učiteljskega tečaja za ročna dela

Oblastni odbor Pomladka Rdečega križa v Ljubljani priredi tudi v letošnjih pošt-nicah, in sicer od 9. julija do 4. avgusta 1928 učiteljski tečaj za ročna dela Pomladka Rdečega križa. Število udeležencev se določi naknadno.

Tečaj se bo vršil tudi letos na tehniški srednji šoli v Ljubljani, in sicer: I. Splošni tečaj, obvezen za vse udeležence, od 9. do 21. julija 1928 s predmeti: gnetenje, izrezovanje iz papirja in kartonaža (osnovni pojmi). II. Strokovni tečaji in sicer: a) za kartonažo, b) za plestarstvo, c) za dela iz lesa iz kovine.

Iz tega strokovnega tečaja pod II si bo izbral vsak udeleženec eno izmed navedenih strok. Na željo udeležencev se bosta vršila razen tega še: a) tečaj za krasline tehnike, in sicer: vlaganje v les, imitacija vlaganja v les, žgalna tehnika, slikanje na les in na steklo, batik-tehnika, pastelnoslikarija ter šablonažna na platno, svilo in baržun; b) tečaj za eksperimentiranje.

III. Teoretični del tečaja, ki se bo tudi vršil od 9. do 21. julija, bo obvezen za vse udeležence in bo obsegal predavanja o metodi in pomenu delovne šole, o Pomladku Rdečega križa, o higijeni i. dr. V ta tečaj se sprejemajo tudi učitelji (ice), ki bi obiskovali samo predavanja.

Za udeležence navedenih tečajev bodo pripravljena stanovanja v akademskem kolegiju (Kolodvorska ul. 12) proti odškodnini 150 (sto in pedeset) dinarjev za vse dni tečaja, za hrano pa skrbi vsak sam (n. pr. v uradniški menzi).

Pouk bo brezplačen, le za nabavo materiala, ki bo potreben za delavnice, mora prispevati vsak po 100 Din, zato pa ostanejo izdelki last izdelovalca. Prispevke za material je plačati ob vstopu v tečaj.

Učitelji (ice) osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prošnje, oziroma prijave z navedbo stroke iz strokovnega tečaja pod II. do dne 25. maja t. l. na oblastni odbor Pomladka Rdečega križa v Ljubljani.

Pri sprejemu bodo imeli prednost oni prosilci, ki že aktivno delujejo pri Pomladku. O sprejemu bo vsak posebej obveščen, zbrališče sprejetih bo pa dne 9. julija t. l. ob 8. uri dopoldne na tehniški srednji šoli v Ljubljani.

Pomagajte Bolgarom!

Dnevne vesti.

— Reorganizacija finančne kontrole v Sloveniji. Na predlog oblasti in inspektorja finančne kontrole v Ljubljani je generalna direkcija davkov odredila, da se ukine sedež sreske uprave finančne kontrole pri St. Lenartu v Slovenskih goricah, v Ptuj in Trebnjem. Sedež sreske uprave finančne kontrole v Logatcu se premesti v Gornji Logatec, sedež uprave v Dravogradu pa v Marenberg. Ukinejo se sedeži oddelkov finančne kontrole na Bledu, v Kočevski Reki, v Cerkljah pri Kranju, v Rajhenburgu, pri St. Andražu v Sl. gorah pri Sv. Jakobu v Sl. gorah, v Gor. Lendavi, Zenocih, Gornji vasi, Misljinah in pri Sv. Križu pri Litiji. Sedež oddelka finančne kontrole v Kalcah se premesti v Gor. Logatec. Oddelki ukiniteljnih sreskih uprav finančne kontrole se podreduje tako: Oddelki Višnja gora v sreski upravi Ljubljana II., oddelki Mokronog, Trebnje in Žužemberk sreski upravi v Novem mestu, oddelki Ptuj, Ptuj-ska gora in Sv. Andraž v Halozah sreski upravi v Mariboru, oddelki Ormož sreski upravi v Gor. Radgoni, oddelki pri Sv. Lenartu v Slov. gorah sreski upravi v Mariboru, oddelki Sladki vrh sreski upravi v St. Ilju v Slovenskih goricah, oddelki Sv. Križ nad Mariborom sreski upravi St. Ilj v Slov. gorah, oddelki Sv. Duh na Ostrm vrhu sreski upravi v Marenbergu, oddelki Radeče pri Zidanem mostu sreski upravi v Krškem in oddelki Slovenjgradec sreski upravi v Šoštanj.

— Izseljevanje v Kanado. Je za leto skoraj dovršeno. Kakor smo že poročali, je bilo zaradi neznatnih telesnih hih mnogo vrtnjnih iz Pariza, Antwerpena, Cherbourga ali Hamburga. Vsi ti vprašenci imajo pravico do povračila cele vplačane vozari-ne. Ako bi se katero parobrodno podjetje branilo vrniti celotno vozarino — interve-nira na zahtevo izseljenjski nadzornik v Ljubljani. Nadalje se opozarja prizadeati na določilo tar. post. 55, zakona o takših in pristojbinah, ki se glasi, da se osebam, ka-terim inozemske oblasti in predstavniki za-branijo nadaljnje potovanje ali vstop v njih državo, kakor tudi osebam, ki se v 10 mesecih vrnejo nazaj v našo kraljevino, povrne vplačano takso, 250, po odbitku redne takse 10 Din. Onim, ki prostovoljno opuste potovanje, se taksa ne vrača. Toza-dnevne prošnje je, sklicevaje se na navedeno tarifno postavko in na člen 72 taksnega in pristojbinskega pravilnika, vsaj 90 dni po vrnitvi v domovino, vložiti na onem sre-skem poglavarstvu, katero je izdalo potni list. V prošnji je navesti, zakaj se izselje-vni vršila in je isti priložiti potni list. V spor-nih slučajih daje potrebna pojasnila izselje-njski nadzornik F. Pink v Ljubljani.

— Nalezljive bolezni v ljubljanski ob-lasti. V ljubljanski oblasti je bilo od 8. do 14. aprila 9 slučajev tifusnih bolezni, 27 škrlatinke, 13 šena, 9 dave, 3 duševne kašlja, 28 ošpic in 1 vnetja hrbeničnega mozga.

— Živalske kužne bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. Od 16. do 22. aprila je bilo v ljubljanski oblasti 26 slučajev svinjske kuge, 2 svinjske rdečice, 5 perut-rinske kolere in 1 čebelarne gnobe; v ma-riborski oblasti je bilo 23 aprila 8 slučajev svinjske rdečice in 1 svinjske kuge.

— Za mrtve proglašeni. Deželno sodišče v Ljubljani je uveljelo postopanje, da se proglase za mrtve: pekovski mojster v Ljubljani Matej Krašovec, posestnikov sin in rudar v Soči Anton Komac, posestnikov sin v Karlovcu Karl Breznik, posestnik v Lazah Ivan Haze, delavec v Spodnji Šiški Franc Kozlevec, posestnikov sin v Spod-njem Berniku Ivan Zalokar in njegov brat Lovro Zalokar, posestnik v Berčevem Franc Slabonja, kočar v Ravnah Ignacij Bruneč, posestnik v Jablani Martin Juvan, posestnik v Dolgem Brdu Franc Bučar, po-sestnik v Zagričev Jakob Vidžal, posestni-kov sin v Hoderščici, Franc Gruden in njegov brat Valentin Gruden.

— Razid društva. Društvo poštnih, tele-grafskih in telefonskih uradnikov v Ljub-ljani se je po sklepu občnega zbora z dne 15. aprila prostovoljno razšlo. Imovina je pripadla oblastni organizaciji poštnih, brzojavnih in telefonskih uslužbencev v Ljubljani.

— Podpora za zgraditev učiteljskega doma v Mariboru. Mariborsko učiteljsko namerava zgraditi Učiteljski dom. Prosvet-no ministrstvo je prispevalo v ta namen 15.000 Din.

— Za žrtve potresa v Bolgariji so da-rovali v roke ljubljanskega oblastnega do-voja Rdečega križa: mg. hr. R. Sušnik 500 Din, uslužbenec Mestne hranilnice ljublj-anke 955 Din, Peršič J., poštni tajnik, 50 Din, Kraljevič odbor Rdečega križa, Kranj, 5000 Din, skupaj 6505 Din. Prisrčna hvala!

— Tobačni ekstrakt se je pocenil. Po- sledeljsko ministrstvo je izposlovalo pri mo-nopolski upravi znižanje cen tobačnega ekstrakta, ki ga rabijo kmetovalci za zlati-ranje rastlinskih škodljivcev. Tobačni ek-strakt se bo prodal po nižnji ceni izje-moma do 31. decembra. Dobiva se po 5 Din za kg v originalnih pločevinastih posodah v tobačni tovarni v Ljubljani.

— Razstavljenci na letošnjem veleselju. Za letošnji veleselje v Ljubljani se je pri-javilo doslej 158 razstavljencev. Ker je do otvoritve samo še mesec dni, opozarjamo industrijalce, trgovce in obrtnike, da se čim prej prijavijo.

— Promet nedeljskih vlakov. V nedeljo dne 6. in 13. maja t. l. vozi na progi Ljub-ljana gl. k. — Bistrica Boh. jez. nedeljski vlak, odhod iz Ljubljane ob 5. uri 23 min., prihod v Bistrico Boh. jez. ob 8. uri 43 min. Odhod iz Bistrice ob 19. uri 02 min. in pri-hod v Ljubljano ob 22. uri 10 min. Nadalje vozi na progi Jesenice — Planina nedeljski vlak z odhodom iz Jesenice ob 7. uri 25 min. (zveza na ljubljanski nedeljski vlak) in po-vratkom na Jesenice ob 9. uri 06 min, ter na progi Ljubljana gl. kol. — Kamnik ne-deljski vlak z odhodom iz Ljubljane ob 5. uri 30 min. in prihodom v Kamnik ob 6

uri 44 min. Vozi redi teh vlakov so raz-vidni na stenskih vozniških redih na vseh po-stajah.

— Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu ima za gospodarske praktikante le še par mest prostih, za večino mest so že vložene prošnje. Opozarjamo v poslednjem trenutku na tu prosta mesta in svetujemo, da oni, ki hočejo v ta tečaj in pozneje v šolo, nemudoma vložijo prošnjo pri ravna-teljstvu šole. Nevarno je, da bodo nekateri prišli prepozno. Rok poteče nepreklicno 5. maja t. l.

— Osebnosti s pošte. Zvaničnica J. Loške, roj. Fink v Trbovljah je napredova-la za telefonistko. Dnevničarka M. Tratnik je premeščena iz Ljubljane v Maribor. Upo-kojena je pb. ur. M. Ustar, rojena Hladnik v Rogatcu. Pog. poštarica M. Matjažič v Šent Rupertu na Dolenjskem je iz službe odelov-ljena.

— Naberi v ljubljanskem vojnem okru-gu. V območju komande ljubljanskega vo-jnega okruza vrše se letošnji nabori kakor sledi: V Novem mestu: 14., 15., 16., 17. in 18. maja. V Trebnjem: 19. maja. V Žužem-berku: 21. in 22. maja. V Kočevju: 23., 24., 25. in 26. maja. V Sodražici: 29. in 30. ma-ja. V Velikih Laščah: 31. maja in 1. junija. V Ložu: 2. in 4. junija. V Logatcu: 8., 9. in 11. junija. Na Vrhniki: 12. in 13. junija. V Lukovici: 15. in 16. junija. V Kamniku: 18., 19., 20., 21., 22. in 23. junija. V Kranju: 25., 26., 27., 28., 29. in 30. junija. Na Jese-nicah: 2., 3. in 4. junija. V Radovljici: 5., 6. in 7. junija. V Škofji Loki: 9., 10., 11. in 12. junija. V Ljubljani za mestni magistrat: 13., 14., 16., 17. in 18. junija. V Ljubljani za okolično: 19., 20., 21., 23., 24., 25. in 27. ju-li ja, izvezni one, ki pridejo na Vrhniko.

— Filatelija. Češki filatelista dobi na pošti vse mogoče frankovne in portovne znamke Češkoslovske republike. Na veli-kih poštah uradih so posebna okenca, pri katerih se kupujejo razne znamke. Država ima od filatelije lepe dohodke, saj prodaja samo v Pragi letno za 1 milijon frankovnih in portovnih znamk domačim in inozemskim filatelistom. V naši kraljevini pa ne dobiš na pošti portovne znamke za noben denar. Uradnikom je portovne znamke prodajati strogo prepovedano. To je seveda gotovim gospodom tam doli v prid, državnim do-hodkom pa v škodo.

— Posmrtna kolektivna razstava Ivane Kobilice. — Narodna galerija organizira ko- lektivno razstavo slikarskega dela rajne si-venske umetnice Ivane Kobilice in jo bo v kratkem otvorila v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. Zato prosimo vse lastnike Ko-bilicinih del, ki so se že lani prijavili, naj da-dajo organom Narodne galerije svojo po-sest v svrhu razstave na razpolago, da se more čim popolneje pokazati življensko de-lo naše slikarice.

— Ponovitev pri Grosupljem. Dne 13. maja t. l. se vrši velika ljudska veselica na Taboru pri Grosupljem v obližu »Županov-jame« s pestrim vspremem. Izstopna že-lezniska postaja Grosuplje. 359n

— Smrtina kosa. Včeraj ob 13.45 je umrla po daljšem bolehanju ga. Albin Schöner, posestnica v Leskovcu pri Krškem. Poko-nica je bila napredna žena in je uživala splošen ugled in priljubljenost. Pogreb se bo vršil jutri popoldne. Pokopnici, ki je bila dolgoletna naročnica našega lista, ohranimo blag spomin. Težko prizadeti rodbini na-še iskreno sožalje!

— Številne nesreče. V ljubljansko bol-nico so včeraj prepeljali več onesrečen-cev, deloma iz Ljubljane, deloma iz drugih krajev. Precej težko se je onesrečil 51let-ni zidar Jakob Kosi iz Ljubljane. Iskal je včeraj dela na stavbišču stavbenega mojstra Marka Curka na Zeleni poti, pri tem pa je padel raz stavbenega odra, približno šest metrov visoko. Dobil je precej težke notra-nje poškodbe in so ga morali z rešilni-m vozom prepeljati v bolnico. — Ivan Strom-belj, 27letni delavec, je včeraj v Wolfovi ulici sekal drva in si pri sekaniu odsekal kazalec leve roke. — Jože Epih, posestni-kov sin iz Kočevja, je v ponedeljek raz-sterljeval skalo v pridobivni gramo-za. Mina mu je pa predčasno eksplodirala in mu je ves naboj odletel v glavo. Epih je bil precej težko poškodovan. — Maks Župančič, sin posestnika iz Malega Loga je doma tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. — Snoči se je vračal Alojzij Maček, stanujoč na Selu, domov. Nenada-ma je pristopil k niemu neki neznanec in ga udaril močno po glavi. Maček je moral iskati pomoči v bolnici.

— Vreme. April je podaljšal svoj rep še v maj in vse kaže, da vsaj nekaj dni lepega vremena še ne bomo imeli. Včeraj smo imeli še najlepše vreme v Ljubljani, kjer je vsaj popoldne posijalo sonce. V vseh drugih krajih države je namreč ves dan lilo. V južnih krajih je pihal jug. V Slove-niji je bilo pa mirno. Najvišjo temperaturo so imeli včeraj v Beogradu in sicer 25 stopinj. V Skopju je bilo 24. v Sarajevu 19, v Dubrovniku in Ljubljani 18. v Zagre-bu 17, v Mariboru in Splitu 16. Tempera-tura je bil splošnem nekoliko padla, manjša je pa razlika med maksimalno in minimalno temperaturo. Danes dopoldne je v Ljub-ljani deževalo. Barometer je zelo padel. Zjutraj je kazal 755 mm, temperatura je znašala 13 stopinj.

— Pri zastajajočem telesnem odvajanju, napetem telesu, odvečni železnični kislini, glavobolu, razdražljivosti, občutku tesnobe, splošnih slabostih, utrujenosti pospešuje prirodna grenčica »Franc-Josef« brez truda in bolečin lahko izpraznitev. Najznamenitej-ši zdravnik tega stoletja so vodo Franc-Josef z velikim uspehom porabljali pri mo-ških, ženskah in otrokih. Dobi se v lekar-nah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Fotografije kupite najbolje pri FR. P. ZAJEC, optik, Ljubljana. Stari trg 9. 53T

Otroške oblike, predpasenice od 30 Din dalje. Največja zaloga, čisto blago, današ-ki izdelki. KRISTOFIČ-BUČAR, Stari trg.

Iz Ljubljane

— Prihod Glasbene Matice v Ljublja-no. Včeraj ob 17.05 se je Glasbena Matica vrnila s svoje tritafalne turnee v Ljub-ljano. Sprejem Matičarjev na kolodvoru je bil zelo prisrčen. Zbrano je bilo mnogo ob-činstva, ki je Matičare navdušeno po-zdravljalo. V imenu mestne občine je Glas-beno Matico pozdravil magistratni direktor dr. Zarnik, ki je v svojem govoru v glavnem poudaril velik kulturni pomen tur-neje v inozemstvo, ki je mnogo pripomog-la, da so se in se bodo kulturni stiki s Če-hoslovaki še bolj poglobili. Dolžnost dr-žave bi bila, da kulturno delovanje Glas-bene Matice podpre in ji omogoči tudi tur-nejo v druge države, v Francijo in dru-gam. Za tople pozdrave se je zahvalil dr. Ravnihar, v imenu pevskega zbora nje-ga predsednik g. Pečenko in končno ravnatelj Hubad. Matičarji, ki so bili od dolge tur-neje zelo izmučeni, so odšli s kolodvora vsak na svoj dom.

— Od policijske direkcije v Ljubljani. Ravnatelj pomožnih uradov g. F. Pink je nastopil dne 2. t. m. svoj letni odmor. Nje-gov referat je prevzel policijski komisar g. Stanko Kos.

— Izseljenjski nadzornik v Ljubljani g. F. Pink vrši svoje posle do nadaljnjega na Bleiweisovi cesti št. 22. II. nadstropje, soba 15.

— Pri prvi javni borzi dela v Ljubljani je v času od 22. aprila do 28. aprila 1928 iska-lo dela 1086 moških in 213 žensk, skupaj 1299 brezposelnih. Prošlih mest je bilo 93 za moške in 12 za ženske, skupaj 105. Po-sredovanj se je izvršilo 32 moških in 8 žen-skih, skupaj 40. Odpotovalo je 93 moških in 2 ženski, skupaj 95; odpadlo pa je 4 moški in 35 žensk, skupaj 39 brezposelnih. Delo išče: moški: 1 absol. kmetijske šole, 3 ma-nipulanti za lesno stroko, 1 gozdni čuvaj, 1 gozdni delavec, 1 ekonom, 1 rudarski urad-nik, 2 rudarska paznika, 10 rudarjev, 2 pe-čarja, 2 kamnoseka, 1 kipar, 1 izdelov. ce-ment, izdelkov, 4 železostugarji, 6 zlatar-jev, 20 kovačev, 31 stavb. ključavničarjev, 10 kleparjev, 3 železolariji, 1 železobru-sač, 1 žebjar, 1 topilec, 40 stroj. ključav-ničarjev, 2 puškarja, 1 urar, 2 stroj. risarja, 13 elektromonterjev, 1 bandažist, 9 mizar-jev, 10 kolarjev, 6 sedlarjev, 1 strugar, 1 plekar, 10 žagarjev, 1 stolar, 3 usnarji, 5 -trojarjev, 8 sedlarjev, jermenarjev, 3 sed-ar, 1 čarjar, 1 tkalec, 1 predilec, 3 tapetniki, 1 kroj. prikojevalec, 23 krojačev, 52 čev-ljarjev, 7 klobučarjev, 3 brivci, 5 knjigove-rov, 8 mesarjev, 7 mlinarjev, 30 pekev, 1 -laščičar, 4 natakarji, 1 točilec, 1 restav. poslovođa, 2 inženjerja kemije, 1 laborant, 1 medicar in svečar, 3 polirji, 53 zidarjev, 25 pleskarjev, soboslikarjev, 1 dimnikar, 30 tesarjev, 1 tiskarski strojnik, 33 strojni-kov, kurjačev, 13 pis. slug, 26 trgov. po-močnikov, 1 trgov. sluga, 1 trgov. poslovođa, 6 knjigovodij, 2 fakturista, 1 absol. trgov. višje akademije, 1 korespondent, 2 kontrolista, 1 potnik, 2 trgov. skladiščnika, 10 zasebnih uradnikov, 3 pisar praktikanti, 1 gledališki igralec, 1 desinfektor, 2 boln. strežnika, 60 hlapecev, 33 tovar. delavcev, 126 navadnih delavcev, 7 vaječev; ženske: 15 pisar. moti, 1 vzgojiteljica, 2 kontrol-istinj, 15 prodajalk, 8 šivilj, 2 šivilji perila, 1 modistinja prodajalka, 2 šivilji slamičkov, 1 črksolikarica, 4 pletilke, 3 tkalke, 2 žeb-ljarice, 16 tovar. delavk, 34 dmarice, 46 ku-harice, služkinj, postrežnic, 7 vajenk. Delo je na razpolago: moškim: 7 hlapecem, 18 gozd. delavcem, 27 rudarjem - kopačem, 1 vrtarju, 1 oblikovalcu, 1 železostugarju, 3 kovinostugarjem, 1 kleparju, 1 kino - ope-raterju, 1 lesostugarju, 3 žagarjem, 1 mi-zarju, 1 avto-ličarju, 2 krojačema za veliko in malo delo, 2 krojačema za konfekcijo, 3 čevljarju za otroške čevlje, 1 čevljarju za galanterijske čevlje, 1 čevljarju za šivanje podplatov na stroj, 1 peku, 26 zidarjem, 3 pleskarjem, 14 vajencem; ženskam: 1 ple-tilki, 1 orož. kuharici, 8 služkinjam, 1 po-strežnici, 1 restav. kuharici za zelenjavo.

— Iz v zdravniški službi mestnega magi-strata v Ljubljani je popolniti službo mest-nega zdravnika. Več je razvidno iz raz-glasa, nabitega na občinski deski, in ob-javljene v Uradnem listu.

— Iz Razstava aparata »Jugoskopa«. Zve-za kulturnih društev v Ljubljani sporoča vsem, ki se zanimajo za nakup epidijsko-pižnega aparata »Jugoskopa«, da bo razka-zovala delovanje tega izredno pripravnega aparata, s čigar pomočjo je mogoče projicirati na platno vsako sliko ali razglednico brez steklenih diapositivov, v prostorih tajništva ZKD v Kazini, II. nadstr. Produk-cija se bo vršila danes in jutri vsakikrat ob 20. Vsi interesi, predavatelji, šolski zavodi in društva se vljudno vabijo k ogle-du. — Tajništvo Zveze kulturnih društev Ljubljana.

— Iz Zadrudni zbor zadrave stavbenikov za Slovenijo v Ljubljani se vrši v nedeljo, dne 6. maja 1928 ob 10. uri v posvetoval-nici »Zbornice«. Beethovnova ulica št. 10. Načelstvo. 363-n

— Iz Obrtniki! Obrtniško društvo v Ljub-ljani priredi jutri, 3. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne »Pri Mraku«. Rimska ce-sla, obrtniški sestanek, na katerem bo do občinski svetovaleci poročali o važnih ob-činskih zadevah. Društvo vabi vse obrt-ništvo, da se sestanka v čimvečjem številu udeleži.

— Iz Akademski klub za Društvo Narodov vabi svoje člane na predavanje gg. univ. prof. dr. L. Pitamica in prof. dr. J. Pretnarja o kongresu Mednarodne asocijacije lig za D. N. v Bruslju. Vabljeni so tudi čla-ni Društva za pospeševanje celjev Lige na-rodov. Predavanje se vrši danes ob 18. uri v predavalnici št. 90. (Univerza, I. nad-stropje, deano.)

— Mladinska akademija Društva skrb za mladino se vrši v nedeljo 6. maja v dramskem gledališču. Cene znatno znižane. Začetek ob 15. popoldne. — Odbor. 365n

— Iz Vzhodnostov, deželni geizerjev in ugaših vulkanov. Predavanje g. prof. dr. Vele Vouka, ki ga priredi Slov. plan. dru-štvo danes ob 8. uri zvečer v veliki dvo-

rani hotela Union, bo imelo sledečo vsebi-no: New York - Svoboda, dolar in priroda. — Nacionalni parki. — Yellowstone — Geizerji in vroči vrelci — stanovalci vro-čih vrelcev — Grand Canyon in Yellow-stone Fall — priče pradedne preteklosti — fosilni gozd — na vrhu ugaših vulkanov (3300 m). — Živalstvo: medvedi, bizoni, antilope, bobri in drugo — življenje potni-kov in stanovanje. — Povratek na Cady Rocky Mountains — v domovini srebrne smreke — v snežnem viharju — neuspeli izlet na Longs - Peak (4300) — spomini. Prijatelje prirodnih lepot ponovno opozar-jamo na to izredno predavanje s krasnimi skiptičnimi slikami.

Triumfalen sprejem nemških letalcev v Newyorku

V nedeljo in ponedeljek je Newyork pozdravljaj zmagovalce oceana. — »Bremen« se vrne s svojo posadko preko oceana na Irsko.

Newyork je priredil nemškim letal-cem sprejem, kakršnega je bil doslej v Ameriki deležen samo Lindbergh. Letalci so prispeli v nedeljo z vlakom iz Washingtona. Na kolodvoru se je že eno uro pred prihodom vlaka zbrala velika množica občinstva, ki je do zad-njega kotička napolnila trg pred kolod-vorom in vse kolodvorske prostore. Med drugim so prispeli na kolodvor žu-pan Walker, letalci Chamberlain, Byrd in Balchen, zastopniki raznih uradov, vojske in mornarice itd. Čim se je vlak ustavil na newyorškem kolodvoru je odšel župan Walker v spremstvu Chamberlaina in Byrda k posebnemu vozu, v katerem so se pripeljali letalci. Kmalu sta se pojavila na peronu letal-ca Hünefeld in Fitzmaurice. Med mno-žico radovednega občinstva je zavla-dalo nepopisno navdušenje. Zmagoval-ca Oceana je čakala tropa fotografov, ki so jo fotografirali in poslali fotogra-fije vsem ameriškim listom.

Sprejem na kolodvoru pa ni bil oficij-eljen in zato so izostale vse formal-nosti in pozdravi. Letalci so odšli s pe-rona v avtomobile. Čeprav je bilo mo-biliziranih 600 policistov na kolodvoru, so jedva vzdržali naval množice, ki si je skušala priboriti pot do avtomobilov. Avtomobili so letalce z največjo brzino odpeljali v hotel Riss-Carlton. Jedva so si letalci v hotelu nekoliko oddah-nili, že se je pojavila množica radoved-nih in vestnih reporterjev, ki so jih pri-čeli oblegati in bombardirati z raznimi vprašanji. Številne delegacije so posla-le cele košare cvetja in daril, vsak, kdor je bil mogoč je hotel, da stisne zma-govalcem Oceana roko. Takoj so se oglasili tudi telefoni: zveza z Berlinom in Dublinom... Čim so si letalci malo oddahnili, se je pojavila množica kroja-čev. Pomerjali so vsem trem letal-cem obleke, kar je trajalo skoro eno uro. Šele pozno zvečer so izmučeni le-talci legli k počitku.

Oficielni sprejem v Newyorku je bil v ponedeljek. Sprejem je nudil impo-

zantno sliko, ves Newyork je bil na no-gah. Navdušenje je bilo nepopisno. Sprejem nemških letalcev ni prav nič zaostajal za Lindberghovim. Po mestu so drvele ogromne množice občinstva, ki je od navdušenja kar divjalo, ko so se letalci peljali v avtomobilih mimo. Oglašale so se hupe, v pristanišču so tulile sirene. Na triumfalno povorko je deževalo cvetje, raz oken so padali koriandoli in serpentine in zdelo se je, da navdušenja ne bo konec.

Letalci so ob 10.45 zapustili hotel in se v avtomobilih odpeljali na magistrat, kjer je bil oficijelni sprejem. Köhl in Hünefeld sta bila v modrih mornari-skih oblekah, dočim se je Fitzmaurice oblekel v irski letalski kroj. Avtomobili so se le s težavo pomikali skozi goste, nepregledne množice. Mesto je bilo okrašeno z ameriškiimi, nemškimi in irskimi zastavami. Letalci so se odpe-ljali v pristanišče in stopili na parnik »Malcolm«, ki jih je odpeljal h kipu Svobode. V pristanišču so zatulile vse sirene, hrušč in trušč je bil nepopisen. Posadka »Bremena« je izstopila na južnem koncu polotoka Manhattan, kjer jo je pozdravil zastopnik Newyorka. Slavnostni sprejem se je pomikal iz pristanišča proti magistratu. Mobilizi-ranih je bilo 10.000 policistov, ki so pa komaj vzdržali naval navdušenih mno-žic. Na prometnih ulicah in v trgovskih okrajih so bile izložbe večjih trgovin obite z deskami, ker so se trgovci bali, da jim množice v gneči ne razbijejo šip.

Letalce so pozdravili na magistratu zastopniki ameriških vojaških in civil-nih oblasti. Posebno toplo dobrodošlico jim je izrekel župan Walker. Prvi se je zahvalil za pozdrave Hünefeld, ki je izjavil, da tako navdušenje sprejma ni pričakoval in da mu ostane ta dan vse življenje v spominu. Pilot Köhl je ameriškim novinarjem izjavil, da poleti s svojima tovarišema na »Bremenu« iz Newyorka na Irsko, čim bo vreme ugodno.

Španski diktator se ženi

Španski diktator general Primo de Rivera je sklenil zlesti v zakonski ja-rem. To vest so objavili najprej fran-coski, potem pa tudi španski listi. Cen-zura poročil o diktatorjevi ženitvi ni zaplenila in pozneje je bila ta senza-cionalna vest tudi uradno potrjena. General Primo di Rivera je že več let vdovec. Njegova nevesta Mercedes Nini Castelanos je iz zelo bogate španske plemiške rodbine. Rojena je bila v Stockholmu, kjer je bil njen oče, markiz San Felix, španski posla-nik. V madridskih aristokratskih kro-gih je diktatorjeva nevesta na glaslo kot zelo simpatično in inteligentno de-kle.

Diktatorju je prva čestitila špan-ska kraljica-mati. Francoski listi so poročali, da se bo vršila poroka že 2. maja. Ta vest je bila pozneje ovr-žena. Diktator se namerava oženiti 24. septembra. Njegova poroka bo zadnje dejanje ljubavnega romana dveh zaljubljenecv, ki se imata še ved-no rada, dasi sta že priletna. Ženin je star nad 50 let, nevesta pa nad 30 let. Leta 1921. je bil general Primo de Ri-vera komandant Madrida. Nekoč je pose-til neko madridsko bolnico, kjer je služila kot usmiljenka Mercedes Ca-stelanos. Prvo srečanje je bilo mučno. General je namreč očital usmiljenki,

da v bolnici grdo ravna jo z ranjenci. V resnici je bila postrežba izborna in vse kaže, da se je general zanimal za lepo usmiljenko, ki ji je očital malo-marnost, da bi lahko večkrat govoril z njo. Tako sta se seznanila in general se je kmalu do ušes zaljubil v tempe-ramentno usmiljenko. V pogovoru s španskimi novinarji je Mercedes Ca-stelanos izjavila, da hoče osrečiti di-ktatorja, ker po njenem mnenju za-sluzi srečo.

Iz Celja

— 1. maj je v Celju mirno potekel. Na predvečer je delavska kulturna organizaci-ja »Svoboda« priredila v veliki dvorani Nar-doma akademijo. Dopoldne prvega se je vr-šil v mali dvorani Celjskega doma shod delavstva, sklican od SSJ. Bernotovič so pa zborovali v verandi hotela »Krone«. Vse po-ljudne manifestacije so vsled prepovedi o-čpadle.

— Mestno gledališče. V četrtek 8. maja ob 20. uri in v nedeljo 6. maja ob 16. uri se ponovi »Švejk« pri nižnjih cenah.

— Glasbena Matica v Celju priredi v soboto, dne 12. maja v veliki dvorani Celjskega doma vokalni koncert svetovno zna-nih »Donskih kozakov«.

— Nesreča. Neki avto je povozil po-sestnika Martina Tanška iz Marijagradca pri Laškem. Močno poškodovanega so spr-vili v celjo bolnico.

G. W. Appleton.

Skrivnost stare vojvodinje

Roman

Ko sva zapustila hotel »Beli lev«, je bilo kakor iz škafe.

— Vrag vzemi to vreme, — sem vzkliknil. — Sicer je pa bolje, da lije, kajti noben redar ne bo stal v takem vremenu na straži.

Zavijal sem ovrtnik in vprašal Dicka: Ali se ne bojiš, da boš ves premočen?

— Kaj še! Videl sem, da barometer naglo pada, zato sem oblekel dežni plašč. Toda kako bo s staro damo, ki niti najpotrebnejše obleke nima?

— Saj res, na to sem pa čisto pozabil. Sicer se pa že najde kožuha ali odeja, v katero jo zavijemo. Stara bo srečna, da je rešena in dež je ne bo motil.

— Čudim se tvojemu optimizmu. Kaj praviš, kam bi jo odpeljali?

— K meni na dom. Kupil sem že tri vozne listke. Sprevedniku daja napitnino in prepričan sem, da dobimo poseben kupe.

— Ali bi ne bilo dobro, da najameva izvoščaka? Kako bo pa na kolozdvoru?

— Kaj misliš s tem?

— Peron je vsem dostopen, je dejal Dick. Čakati bomo morali in ljudje bi lahko opazili, da vodiva staro, v odejo zavito damo. Saj niti klobuka nima, ker so jo ugrabili ponoči in odpeljali zavito v kočulu.

— To nič ne de. Lahko se zavije v svoje kožuhe, saj itak dežuje in nihče ne bo opazil, da nima klobuka.

— A čevljev tudi nima.

— Ne, bosa ne bo, zato sem že poskrbel. V žepih imam čevlje in steklenico finega, starega konjaka, ki ji utrdi noge.

— Imenitno, je pripomnil Dick. Na vse si misliš in vse si preskrbel. Zdej pa na pot.

Napotila sva se proti zapuščenim hišam in vso pot sva molčala. Pihal je močan veter in debele kaplje dežja so nama padale skoro vodoravno v obraz.

V Holly Tree Lane je vladala popolna tema. Nobena obločnica ni gorela. Bilo je kakor v predoru.

Dick se je ustavil in zašepetal: — Nocoj ne bo nič z najinim načrtom. Kaj če bi počakala do jutri?

Zasmejal sem se, potegnil iz žepa svetiljko in jo pod plaščem prižgal.

— Praviš, da nocoj ne pojde? Zakaj? Evo, zid se že vidi. In posvetil sem na oni kraj, kjer je popoldne Dick gledal čez zid.

— Poideš ali ne?

— Zopet moram kapitulirati, je dejal Dick smeje. Ti se ne daš tako lahko ugnati. Bojim se pa, da bova kot vlomilca aretirana. Prav nič bi se ne ču-

dil, če bi potegnil iz žepa še vitrih. — Saj ga tudi imam, ali vsaj nekaj sličnega — dobro dleto. Kako bi mogla brez ključa odpreti vrata, ali brez dleta odmakniti zapah?

— Ali si pa pomisliš, da se nama obeta najmanj eno leto težke ječe, — je dejal Dick. Sicer pa to ni važno. Obljubil sem ti svojo pomoč, samo prosil bi te, da ne rogoviliš s svojim orodjem, sicer naju takoj zalote.

Ugasnil sem svetiljko in otipal v temi vrata. Z dletom sem jih kmalu odprl. Pri prvem pritisku se je preprezel les udal in ko sem vlomil vrata, sem opazil, da visi zarjavela ključavnica znotraj samo na enem vijaku.

Zopet sem moral prižgati svetiljko, da se je videla pot do hiše. Steza je bila tako zanemarljiva, da se je komaj še poznala. Previdno sva se približala hiši in odšla po preperelih stopnicah v prvo nadstropje. Na obeh straneh so vodila steklena vrata na teraso.

— Najbolje bo, če vlomiva še ta vrata, sem zašepetal.

Ko sva vrata previdno odprla, sem prižgal svetiljko in opazil, da stojiva v veliki sobi, kjer ni bilo nobenega pohištva. Na desni strani so bila vrata, vodeča v drugo večjo sobo.

— Doslej je šlo vse po sreči, sem zašepetal Dicku. Zdej pa morava ineti oči in ušesa odprta in biti pripravljena na presenečenje. Priti morava v drugo nadstropje. Če naju napadejo, bo najbolje vreči napadalca na dvorišče.

— To je zelo enostavno, — je odgovoril Dick. Ker sva se že lotila tega nevarnega posla, morava biti pripravljena na vse, v skrajnem slučaju tudi na umor.

Splazila sva se v drugo sobo, iz katere so vodile široke hrastove stopnice v drugo nadstropje. Povsod je vladala grobna tišina. Smrdelo je po gnilih. Zunaj je brila burja in debele kaplje dežja so trkale na okna.

Ali je bilo sploh mogoče, da so vtaknili ubogo staro vojvodinjo v to strašno, zapuščeno in napol podrt hišo? Ali se nisva zmotila? Ali nisem plačal 10. šterlingov za to, da postanem žrtev podlosti vojvodinjinih sovražnikov? Ali ni to past, v katero sva se uvela? Ni bilo izključeno, da preži na naju v kakem temnem kotu morilec, ki ga je najel vojvoda, da se iznebi svojih preganjancev. Odkrito priznam, da mi je bilo tesno pri srcu, ko sva taval v popolni temi po stopnicah v drugo nadstropje.

Dick mi je bil tesno za petami in vedel sem, da se bo, če treba, junaško boril. V drugem nadstropju sem znova prižgal svetiljko. Videla sva dolg hod-

nik in celo vrsto stranskih hodnikov. Nato sva taval naprej in končno sem bil prepričan, da se pojasi zagonetka v sobi, do katere sva prišla na koncu hodnika. Posvetil sem in potrkal na vrata. Nekaj časa je bilo vse tiho in ker se ni nihče oglašil, sem pritisnil na kljuko in odprl vrata. V sobi je vladala grobna tišina. Po prstih sva vstopila in obstala.

Takoj mi je bilo jasno, da sva prišla v tajno skrišališče. Okna so bila zagrnjena, da bi se z ulice ne videlo v sobo. Oprema je bila zelo siromašna. Zagledal sem najprej dve postelji, ena je bila menda za vojvodinjo, druga pa za ženo, ki mi je popoldne prodala svojo zvestobo za 10 šterlingov.

Vojvoda je moral v zadnjem hipu odkriti zaroto. Najbrž je naju na kolozdvoru opazil. Eno je bilo gotovo, da sva namreč prišla prepozno. Nesrečno vojvodinjo so odpeljali drugam in zdaj je bila njena rešitev še težja.

Zaškripal sem z zobmi in srdito zaklel.

— Prepozno sva prišla, Dick, sem vzkliknil. Ta lopov jo je znova odvedel. Kar poglej, kako je v sobi vse razmetano. Sveče na mizi so še tople. Lopovi so jih pustili dogoreti. Tuda žerjavica v peči še ni ugasnila. Če bi prišla dobro uro prej, bi...

— Toda v tem primeru bi prišlo do spopada, je pripomnil Dick. Ves najin trud je bil zaman. Stoj! Kaj je to?

Tudi jaz sem slišal, kako je redar na cesti zapiskal. Dick je planil k oknu, odgrnil zaveso in pogledal na ulico.

— Grom in strela! — je vzkliknil. Izgubljena sva. Pred hišo stojita dva redarja in tudi na dvorišču vidim luči.

Dva redarja sta baš stopila v hišo. Vrata na teraso so odprta in policija bo vsak čas tu. Kaj naj storiva? Kaj odgovoriva, če naju vprašajo, kdo sva in kaj počenjva ponoči v tuji hiši?

Položaj je bil res kritičen. Toda kot zdravnik sem imel dobre živce in zato nisem obupal. Takoj mi je šinila v glavo srečna misel.

— Ne razburjaj se, Dick, sem zašepetal. Na mizi stoji košček sveče. Prižgi jo, če imaš vžigalico.

Po teh besedah sem planil na hodnik, kjer sem zagledal v steni ob stari omari vrata. Odprl sem jih in opazil, da je prostor v steni dovolj velik, da se oba skrijeva. Če bi naju policija tu zasačila, bi seveda ne bilo pomoči, vendar sem pa sklenil porabiti to priliko, da se rešim. Hitel sem nazaj v sobo, kjer je Dick ta čas že prižgal svečo. Potegnil sem odejo in blazine s postelje in jih razmetal po tleh.

Družba Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

je prejela meseca aprila 1928. l. sledeče prispevke:

I. Podružnice: Jesenice 14.— Din; Slovenjgradec m. 1608.80 Din; Vransko 150.— Din; Ptuj, m. 2000.— Din; Ptuj, ž. 2000.— Din; Zeleniki 67.50 Din; Novo mesto, ž. 450.— Din; Celje, m. 250.— Din; Maribor, ž. 2002.— Din.

Ljubljana: mestna ženska 9.812.75 Din; skupaj 18.355.05 Din.

II. Nabiralniki: Podružnica Sv. Lenart 140.— Din; gostilna Košak, Ljubljana 190 Din; gost. Bergant, Ljubljana, 116.40 Din; V. Vončina, Ljubljana 28.20 Din; skupaj 474.60 Din.

III. Razni prispevki: A. Goričar in drug. Mozirje 100.— Din; Dr. Oton Papež, Ljubljana 30.— Din; Fr. Stiglic, Bočna 25.— Din; Ig. Andrašič, Kranj 50.— Din; Dr. E. Ločnik, Žužemberk 50.— Din; Ludvik Kuhančič, Ormož 25.— Din; A. Podlesnik, Ribnica na Pohorju 25.— Din; Iv. Frelj, Ljubljana 20.— Din; D. Sorman, Ptuj 20.— Din; Anton Kuder, Murska Sobota 100.— Din; Josip Polončnik, Ljubljana 100.— Din; Ivan Gregorič, Ljubljana 50.— Din; Mira Tomc, Stari trg 30.— Din; Dr. V. Gregorič, Novo mesto 10.— Din; Dr. Jos. Poljanec, Ptuj 50.— Din; Ivan Kravos, Maribor 50.— Din; Vinko Karat, Grosuplje 50.— Din; Jos. Christof, Ljubljana 20.— Din; Drag. Korosec, Smartno 10.— Din; Dr. M. Jenko, Kozje 100.— Din; šolska mladina na Bregu 50.— Din; zavar. družba »Feniks«, Ljubljana 500.— Din; Dr. Fran Tekavčič, Ljubljana 100.— Din; Dr. Jakob Borko, Subotica 50.— Din; Rud. Drgan, Laško 30.— Din; Josip Tušak, Sv. Anton 100.— Din; narbal 100 Din. skupaj 200.— Din; Marija Rozman, Ljubljana 100.— Din; Matilda Sebenikar, Unec 100.— Din; Alojz Brenčič, Ptuj 50.— Din; Antonija Kadivec, Ljubljana 50.— Din; Ludvik Plavšak, Sv. Jurij 50 Din; Viktor Engelmann, Smartno 20.— Din; Dr. Gregor Krek, Ljubljana 50.— Din; Franc Klemenc, Ljubljana 100.— Din; Dr. Fr. Trampuz, Kamnik 100.— Din; Fr. Lipelj Brežice 100.— Din; Anton Tonejc, Zagreb 100.— Din; Iv. Furlan, Logatec 50.— Din; Franc Urlep, Ljubljana 20.— Din; Iv. Hochmüller, Maribor 15.— Din; Albin Lajovic, Trzin 10.— Din; Mirko Marinič, Sv. Marko 10.— Din; Dr. Aleks. Faturo, Ljubljana 50.— Din; Gregor Trsar, Logatec 100.— Din; Niklsbacher in Smrkolj, Ljubljana 100.— Din; Dr. Iv. Eržen, Kranj, 100.— Din; Rudolf Saksida, Ljubljana 50.— Din; Volka, d. d., Ljubljana 20.— Din; Franc Berjak, Kranj 20.— Din; Ivan Kuralt Domžale, 50.— Din; Jos. Podgoršek, Vrbovo 10.— Din; Marica Humer, Podgoršek, 20.— Din; posojilnica Logatec 250.— Din; Konrad Iršič, Misljinje 10.— Din; K. Pollak, Trzin, 40.— Din; Anton Koželj, Ljubljana 100 Din; neimenovan 100.— Din; Br. Piatnik, Radeče 150.— Din; Pavel Sedej, Javornik 50.— Din; Anton Stigar, Kamnik 15.— Din; Alojz Škrabar, Domžale 10.— Din; Martin Hočevar, Novo mesto 50.— Din; Ljudevit Marx, Domžale 20.— Din; Janko Zirovnik, Kranj 10.— Din; Ljubljanska kreditna banka 1000.— Din; J. Knific, Strazišče 100.— Din; Ivan Petrič, Borovnica 50.— Din; Ivan Erhart, Bistrica 32.50 Din; Albin Zorec, Stična 20.— Din; Dr. Beno Pehani, Ljubljana 20.— Din; Dr. Ernest Dereani, Ljubljana 100.— Din; Jos. Zupantič, Ljubljana 200.— Din; Rudolf Polončnik, Rogatec 50.— Din; Pavlin in Sraj, Radomlje 50.— Din; Josip Turk, Novo mesto 100.— Din; A. Grosek, Trebnje 100.— Din; Dr. Milan Perko, Novi Vodmat 50.— Din; Iv. Lavrič, Stična 10.— Din; Sitar in Svetek, Ljubljana 10.— Din; H. Suttner, Ljubljana 100 Din; A. Beršnjak, Stična 10.— Din; Iv. Kodrič, Fram 50.— Din; »Alko«, Ljubljana 50.— Din; Jos. Göderer, Namršelj 25.— Din; Otmar Sturm, Mellika 20.— Din; I. Slatnar, Kamnik 100.— Din; Borovnik in Urbančič, Zagreb 50 Din; E. Jeras in drug, Ljubljana 50.— Din; Jos. Tiršek, Polzela 25.— Din; Miloš Kavčič, Dobrepolje 20.— Din; Jos. Reich, Dol 10.— Din; skupaj 6.497.50. Vsota vseh prispevkov 25.327.15 dinarjev. 364-n

Pomagajte Bolgarom!

Popolnoma novo!

Prvič v Ljubljani!

Danes ob 4., pol 8. in 9. velika

premijera najnovejšega vefilma po romanu

„Das Frauenhaus von Rio“

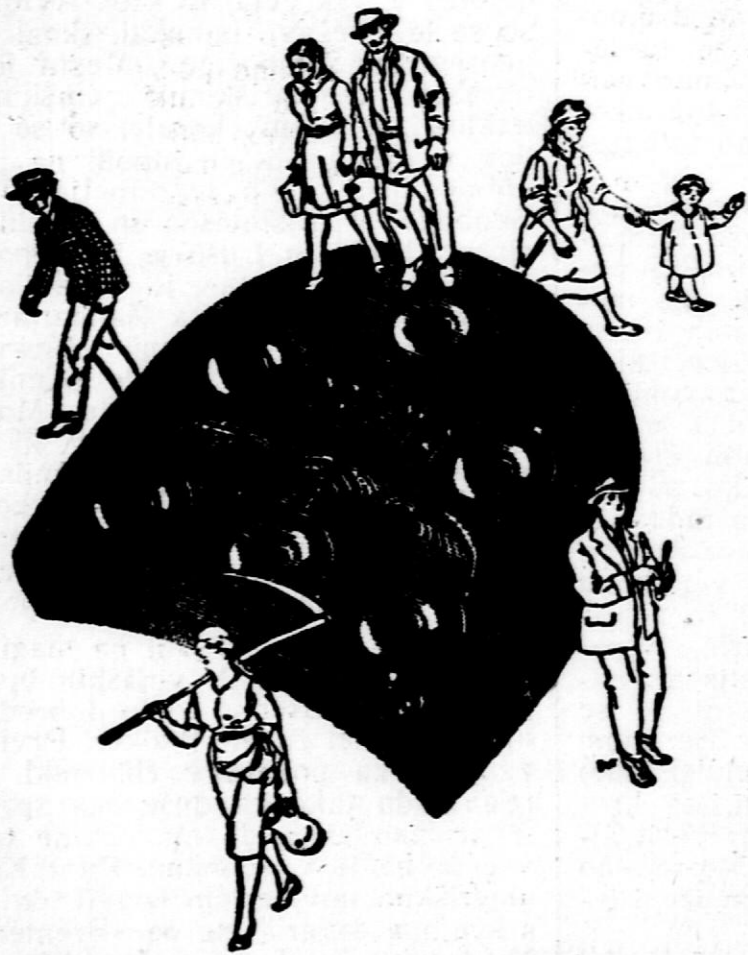
Brlog greha

Bogastvo in beda — Dvojno življenje trgovca-zvodnika. Zapeljevanje — Prevara — Zasedovanje — Osveta. — Orgije. — Pesake ti

V glavnih vlogah: Ernst Deutsch, Vivian Gibson

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Dolga pot — brez utrujenosti

Kmet nima tako udobnih prometnih sredstev kakor mešan. Čestokrat mora hoditi ure in ure peš iz enega kraja do drugega.

Za utrujeno telo so

Palma-kavčukaste pete prava dobrota

PALMA pete so trpežnejše od najbolje kože, cenejšje ter delajo hojo elastično, ki ščiti čevlje in telo. Ženski in otroški čevlji postanejo po PALMA-kavčukastih petah elegantni, a zato nimate nikakih nepotrebnih stroškov.

Mnogim še ni znano,

da želodčne in črevesne bolezni, glavobol, nervozo, pomanjkanje spanja, slab tek, zlato žilo povzroča slaba prebava, katero najučinkovitejše odpravi znani eliksir »FIGOL«. Prepričajte se tudi vi, da preizkušena zdravilna specialiteta »FIGOL« eliksir uredi prebavo in vam vrne zdravje. »FIGOL« izdeluje in razpošilja po pošti proti povzetku — navodili uporabe lekarna.

DR. Z. SEMELIC, DUBROVNIK 2.

Preizkusna steklenica z omotom in poštino 40.— Din. Originalni zabojček s 3 steklenicami 105 Din, z 8 steklenicami pa 245 Din.

Čevlne zahvalnice o uspešnem delovanju »Figola« dosejajo dnevno.

KLJUČAVNICAR ANTON KETTE

— se je preselil —
v Bohoričovo ulico št. 33 —
izdeluje stroje za rezance in
ključavničar-ku dela 52/1

Citre

koncertne, ugodno prodam. — Ponudbe na upravo lista pod »Citre 842«.

Več elektro-monterjev

sprejemamo takoj. — Javiti se še danes pri »JUG. ELEKTR. D. D. BROWN BOVERI«, Ljubljana, Resljeva cesta 4. 865

Zdravilišče Dobrna pri Celju.

zredni popusti od 15. aprila do 14. junija

20 dnevno zdravljenje »dovoz« stanovanje, hrana, zdravnik, kopeli, odvoz; za državne oblasti, uslužbence in člane vseh bolnišniških blagajin 1.140 dinarjev, za vse druge 1.320 Din — Prospekti pri upravi zdravilišča in Tourist office. Ljubljana 731

Spalnico in kuhinjo

malo rabljeno — ceno prodam. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 859

Morsko kopališče

MALINSKA NA KRKU. — HOTEL DRAGA; najbližje do kopališča — sobe in terase s pogledom na morje. Prvovrstna kuhinja, cene zmerne. — Informacije: Hotel Draga. 858

Šivilja

pridna in vestna — išče službo v Ljubljani. Nastopi lahko takoj — Ponudbe pod »Šivilja/862« na upr. »Slov. Naroda«.

Stanovanje

1—2 sob s kuhinjo in priključnami išče miren uradniški zakonski par v novi ali stari hiši. Vselej dne 15. maja ali 1. junija. — Ponudbe pod »Miranost/861« na upravo »Slov. Naroda«.

Gospodična

stara 22 let, zmožna slovenskega in nemškega jezika — išče službo vzgojiteljice k enemu otroku. — Ponudbe pod »Vzgojiteljica/860« na upravo »Slov. Naroda«.

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sočutja povodom izgube naše ljube, dobre, nepozabne

MICE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano sožalje, za prekrasne vence in cvetje ter mnogoštevilno spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo g. tovarnarju Bonaču, njegovemu osebju, šentjacobskemu naprednemu društvu, njegovemu ženskemu odseku, gledališkemu odru, Sokolu II., gg. častnikom in pevskega zboru.

Vsem ponovna in najtoplejša zahvala.

V Ljubljani, dne 2. maja 1928.

Žalujoča rodbina Chvatálova

Velika izbira žepnih robcev, rokavic, nogavic flor in volnenih, triko perila za dame in gospode. Srajce, ovratnike, kravate, dišeča mila. — Kompletne potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike. — Vezenine in čipke

OP Josip Petelinc. Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika (ob vodi).
Oglejte si zalogo in se boste prepričali!

D.M.C.

največje skladišče
Sarajevo, Prestolonaslednika
Petra 26 791

Iščemo

za takojšnjo dobavo večje in manjše količine
tesanega lesa, desek, latev in vagon
okroglih drogov. Podrobne ponudbe na:
Varga i Račmanj, SUBOTICA. 833

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-LOŽENIH RISBAH, PEROPISIH IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO PO NAROČILU IN V NAJKRAJŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAS. 18